

Aktualne.cz. - 23.11.2021

Martin Novák

Invaze na Ukrajinu hrozí z několika směrů. Rusko má na hranicích i dělostřelectvo

Вторгнення в Україну загрожує з кількох сторін. Росія також має артилерію на своїх кордонах

Російська армія біля українського кордону перебуває у положенні, з якого можливе вторгнення в Україну з кількох напрямків: з Криму, з російської території на схід і через Білорусь на півночі, за словами аериканських дипломатів і співробітників розвідки. Напад може статися у січні або лютому 2022 р. Окрім Росії, Україну непокоїть перебування на польсько-білоруському кордоні понад 7 тис. мігрантів з Близького Сходу. ВР України ухвалив закон, який дозволяє прикордонним військам застосовувати силу у разі потреби.

<https://zpravny.aktualne.cz/zahranici/ruska-vojska-presouvaji-k-ukrajine-ta-se-pripravuje-na-invaz/r~2753c12a4b8811eca824ac1f6b220ee8/>

Po sedmi měsících Rusko opět přesouvá armádu k hranicím Ukrajiny. Americká vláda předala několika evropským spojencům mapy a satelitní fotografie, ze kterých vyplývá, že v oblasti je znovu skoro sto tisíc vojáků včetně dělostřelectva a další techniky.

Jsou v postavení, ze kterého je možná a představitelná invaze na Ukrajinu, a to hned z několika směrů: z Krymu, z ruského území na východ i přes Bělorusko na severu, píše s odvoláním na americké diplomaty a pracovníky rozvědky agentura Bloomberg.

"Povolali desítky tisíc rezervistů, což je bezprecedentní a v takovém rozsahu nevídané od rozpadu Sovětského svazu. Úkolem rezervistů je obvykle zabezpečit a kontrolovat dobytý terén," cituje agentura z amerického dokumentu.

Šéf ukrajinské vojenské rozvědky Kyrylo Budanov potvrdil webu Military Times, že blízko hranic se nachází přibližně 92 tisíc ruských vojáků a že útok by mohl přijít v lednu nebo únoru. Ruská armáda také může využít běloruské území, protože v rámci uzavřené smlouvy tam má vojáky a základny.

Stejně jako letos v dubnu si Američané nejsou jisti, zda se ruský prezident Vladimir Putin rozhodl na Ukrajinu zaútočit, nebo jestli jen vytváří tlak. Přípravy Kremlu podle amerického dokumentu odpovídají Budanovově výroku, že větší operace by se mohla odehrát na přelomu ledna a února. Už v dubnu Rusové k hranicím přesunuli letadla, tanky, drony a postavili tam také mobilní nemocnice. Pak ale ministr obrany Sergej Šojgu oznámil, že jde o cvičení, a vojáci se začali od hranice stahovat.

Mluvčí Kremlu Dmitrij Peskov označil zprávy o posilování vojsk u hranic a možné invazi za umělou hysterii. Před dalším narušením suverenity Ukrajiny ale tentokrát Rusko varuje i francouzský ministr zahraničí Jean-Yves Le Drian. Paříž přitom obvyklé zastává vůči Moskvě umírněné stanovisko ve srovnání se Spojenými státy nebo Velkou Británií.

"Cíl Ruska zůstává stále stejný. Oslabovat Ukrajinu, destabilizovat ji a narušovat její vojenskou spolupráci s jinými zeměmi," uvedl v neděli v televizi Ukrajina24 ministr zahraničí Ukrajiny Dmytro Kuleba.

"Protiruský projekt"

Válka na východě Ukrajiny trvá od roku 2014, kdy Rusko anektovalo Krym a proruští separatisté s ruskými vojáky obsadili část Donbasu. Od jara 2015 jsou frontové linie stabilizované a neposouvají se, ale v listopadu 2018 ruští námořníci zastavili tři ukrajinská vojenská plavidla v Kerčském průlivu a zajali posádku.

Ruští politici obviňují NATO, že se snaží z Ukrajiny udělat svoji základnu, aby se dostalo blíže k ruským pozemním hranicím. Putin a lidé z jeho okolí opakovaně uvedli, že pro Rusko je prozápadní Ukrajina ohrožením, nemluvě už o jejím případném členství v Severoatlantické alianci.

V nedávném eseji, publikovaném na webových stránkách Kremlu, prezident Putin psal o Rusech a Ukrajincích jako o bratřích. Současnou Ukrajinu s jejím politickým vedením vytvořily podle něj Evropa a Spojené státy jako protiruský projekt. "Krok za krokem je Ukrajina vtahována do nebezpečné geopolitické hry a přeměňována na bariéru mezi Ruskem a Evropou," uvádí se v textu, pod kterým je hlava státu podepsaná.

Ukrajinský vojenský analytik a bývalý armádní důstojník Mychajlo Samus řekl na jaře v rozhovoru pro Aktuálně.cz, že jakýkoliv ruský pokus o invazi bude krvavý, protože na rozdíl od roku 2014 se Ukrajina tentokrát bude od začátku bránit.

"Samozřejmě Ukrajina není tak vojensky silná jako Rusko, nemáme takové zdroje, tolik tanků, raket a letadel, ale pokud by došlo na válku, tvrdě bychom se bránili a byly by tisíce mrtvých vojáků na obou stranách. Z toho důvodu nevidím motivaci Putina skutečně rozpoutat velký konflikt. Ruskému prezidentovi by to přineslo více problémů a nejspíše by se zpřísnily západní sankce vůči Moskvě," uvedl tehdy Samus.

Lukašenkovo vydírání

Situace je nyní napjatá kvůli přítomnosti více než sedmi tisíc migrantů z Blízkého východu na polsko-běloruské hranici. Běloruský diktátor Alexandr Lukašenko je tam přesunul s cílem tlačit na Evropskou unii, aby vůči jeho režimu zrušila sankce. Polsko ale hranici zablokovalo a nepouští migranty dál, takže zůstávají na běloruské straně.

Ukrajina má kromě Ruska obavy z toho, že Lukašenko začne tyto lidi posílat i na její hranici. Parlament schválil minulý týden zákon, který pohraničním vojákům umožňuje použít sílu, bude-li to potřeba. Patnáct migrantů už o víkendu Ukrajinci na hranici zadrželi. Příští rok chce vláda v Kyjevě vyčlenit z rozpočtu peníze na stavbu plotu podél 2500 kilometrů dlouhé hranice s Běloruskem a Ruskem, navrhuje to ministr vnitra Denys Monastyrskyj. Na pomezí států už operuje přes čtyřicet ukrajinských bezpilotních letadel.

Lukašenko udržoval s Ukrajinou dobré vztahy a v konfliktu mezi Moskvou a Kyjevem vystupoval neutrálně, odmítl například podpořit ruskou anexi Krymu. Když však loni ukrajinská vláda označila oficiální výsledky běloruských prezidentských voleb za zfalšované, Lukašenko zaujal jednoznačně proruskou pozici a obvinil Ukrajinu, že její politika prodlužuje válku na Donbasu.